

Valsts apbalvojumu nēsāšana

Publicēts: 09.03.2021.

Visas apbalvotās personas saņem ordeņa statūtus, kuros ir ierakstīta Valsts apbalvojumu likumā nostiprinātā ordeņu nēsāšanas kārtība.

Katra apbalvotā persona saņem pilna izmēra ordeni un ordeņa miniatūrziemes (atbilstoši katram ordenim, kā noteikts Valsts apbalvojumu likumā).

[Valsts apbalvojumu likums](#) nosaka, ka valsts apbalvojumus nēsā šādi:

apbalvotās personas ordeņu rozetes veida miniatūrziemes, bet militārpersonas – ordeņu lenšu atgriezumus un miniatūrās goda zīmes, kā arī piemiņas zīmju mazās nozīmes nēsā gan ikdienā, gan svētkos; ordeņu zvaigznes, krustus un lentes, kā arī miniatūrās ordeņu zīmes nēsā tikai valsts svētkos vai svinīgos gadījumos pie attiecīga tērpa;

militārpersonas ordeņu zīmes, miniatūrās ordeņu zīmes un ordeņu goda zīmes nēsā oficiālos pasākumos pie attiecīga tērpa;

apbalvotās personas citu valstu apbalvojumus nēsā saskaņā ar attiecīgā apbalvojuma statūtiem, ievērojot šajā likumā noteikto kārtību.

Valsts apbalvojumu nēsāšanas secība ir šāda:

Triju Zvaigžņu ordenis;

Viestura ordenis;

Atzinības krusts;

Triju Zvaigžņu ordeņa goda zīme;

Viestura ordeņa goda zīme;

Atzinības krusta goda zīme;

1991. gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīme;

Citu valstu apbalvojumi.

Novietojums

Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura ordeņa un Atzinības krusta lielkrusta komandieri nēsā krustu:

kungi – lentē pār labo plecu un lielo zvaigzni krūšu kreisajā pusē;

dāmas – lentē pār labo plecu un lielo zvaigzni krūšu kreisajā pusē.

Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura ordeņa un Atzinības krusta lielvirsnieki nēsā krustu:

kungi – lentē ap kaklu un mazo zvaigzni krūšu labajā pusē;

dāmas – tauriņšējuma lentē krūšu kreisajā pusē un mazo zvaigzni krūšu labajā pusē.

Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura ordeņa un Atzinības krusta komandieri nēsā ordeni:

kungi – lentē ap kaklu;

dāmas – tauriņšējuma lentē krūšu kreisajā pusē.

Lielkrusta komandiera ordenis ar ķēdi | The order with Chain of Commander of the Grand Cross

Lielkrusta komandiera ordenis | The order of Commander of the Grand Cross

Lielvirsnieka ordenis | The order of Grand Officer

Komandiera ordenis | The order of Commander

Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura ordeņa un Atzinības krusta virsnieki nēsā ordeni lentē ar rozeti krūšu kreisajā pusē.

Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura ordeņa un Atzinības krusta kavalieri nēsā ordeni lentē krūšu kreisajā pusē.

Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura ordeņa un Atzinības krusta goda zīmi nēsā ordeņa lentes trijstūrveida salocījumā krūšu kreisajā pusē.

Virsnieka
ordenis | The order of
Officer

Kavaliera
ordenis | The order of
Chevalier
(Knight)

Sevišķās
pakāpes
goda zīme | The medal of
honour
(Special level)

Goda
zīme | The medal of
honour

Līdz 2011. gada 28. februārim apbalvotie Atzinības krusta lielkrusta komandieri un Atzinības krusta lielvirsnieki apbalvojumu nēsā šādi:

- lielkrusta komandieri – ordeņa vidējo krustu 110 mm platā lentē pār labo plecu un lielo krustu krūšu kreisajā pusē;
- lielvirsnieki – ordeņa lielo krustu krūšu labajā pusē.

Ar Atzinības krusta lielo sevišķās pakāpes goda zīmi un mazo sevišķās pakāpes goda zīmi apbalvotie nēsā sevišķās pakāpes goda zīmi 32 mm platā lentē ap kaklu.

Vairāku apbalvojumu nēsāšana

Pēc apbalvošanas ar ordeņa augstāku šķiru vai tā goda zīmes pakāpi tā paša ordeņa zemāku šķiru vai tā goda zīmi vairs nenēsā.

Ja persona apbalvota ar vairākiem ordeņiem, augstākā ordeņa zvaigzni liek kā pirmo, bet pārējās – zem tās ieslīpā līnijā uz iekšu, ievērojot šajā likumā noteikto valsts apbalvojumu nēsāšanas secību. Pār plecu nēsā augstākā ordeņa lenti.

Ordeņu zīmes nēsā krūšu kreisajā pusē tā, lai ordeņu zīmju rindas vidējā ordeņa zīme vai goda zīme atrastos pret krūšu kreisās puses vidu, ievērojot šā likumā noteikto valsts apbalvojumu nēsāšanas secību.

Ordeņu zīmes, ko nevar salikt vienā rindā blakus, var novietot pamīšus tā, ka nozīmīguma ziņā augstākā ordeņa zīme nedaudz pārsedz zemākā ordeņa zīmi, ievērojot šajā likumā noteikto valsts apbalvojumu nēsāšanas secību.

Kaklā nēsā tikai nozīmīguma ziņā augstāko no kaklā nēsājamām ordeņa zīmēm, bet pārējās – attiecīgā ordeņa statūtos un šajā pantā noteiktajā kārtībā.

Ordeņu lenšu atgriezumus un goda zīmju lenšu atgriezumus nēsā krūšu kreisajā pusē tāpat kā ordeņu zīmes vai ordeņu goda zīmes. Ordeņu lenšu atgriezumus var sakārtot vairākās rindās.

Citu valstu apbalvojumi

Personas, kurām piešķirti citu valstu apbalvojumi, var tos pieņemt, bet publiski nēsāt – vienīgi ar Valsts prezidenta atļauju. Valsts prezidenta atļauja piešķirtā citas valsts apbalvojuma publiskai nēsāšanai nav nepieciešama personām, kuras citas valsts apbalvojumu saņēmušas valsts vizītes laikā, un Nacionālo bruņoto spēku karavīriem, kuri saņēmuši citas valsts apbalvojumu, pildot aktīvo dienestu.

Persona, kura saņēmusi citas valsts apbalvojumu un vēlas to publiski nēsāt, par to paziņo Ordeņu kapitulam triju mēnešu laikā no apbalvojuma pasniegšanas dienas. Apbalvotā persona paziņojumā norāda piešķirtā apbalvojuma nosaukumu, valsti, kura apbalvojumu piešķīrusi, apbalvojuma piešķiršanas datumu un paziņojumam pievieno apbalvojuma diploma kopiju.

Paziņojumu par citas valsts apbalvojuma piešķiršanu un atļauju to publiski nēsāt publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Apbalvotās personas var attēlot ordeņa zīmi uz saviem personiskajiem zīmogiem, vērtslietām, dokumentiem, veidlapām, kā arī lietot to citādā veidā, garantējot pienācīgu cieņu pret apbalvojumu.

Etiķetes noteikumi valsts apbalvojumu nēsāšanai

Ikdienā pilnā izmēra ordeņus nenēsā. Ikdienā nēsā ordeņa miniatūrziņas. Miniatūrziņas nēsāšana parāda godu un cieņu valstij, kurai kalpo.

Ja ielūgumā norādīts dienas uzvalks, lietišķs uzvalks, tumšs uzvalks: apbalvotie kungi pie dienas uzvalka, lietišķā un tumša uzvalka un apbalvotās dāmas pie dienas, lietišķā un izejamā kostīma nēsā (piesprauž) ordeņu miniatūrziņas (ordeņu lentes rozetes) un miniatūrās ordeņa goda zīmes.

Miniatūro ordeņa zīmi nēsā valsts pasākumos, vizišu laikā, oficiālos pasākumos.

Ja ielūgumā norādīts apģērbs ir smokings, bet dāmām vakartērps: pilna izmēra ordeņus kungi nekad neliek pie smokinga, bet dāmas pie vakartērpa. Klasiski pareizi šādos gadījumos ir nēsāt (piespraut) miniatūro ordeņa zīmi jeb tā saucamo miniatūro ordeni. Miniatūrā ordeņa zīme ir 14 mm x 14 mm, un tā savienota ar 13 mm platu ordeņa lenti.

Ja ielūgumā norādīta fraka kungiem, bet dāmām svētku tērps: klasiski pareizi šādās reizēs ir jānēsā (jāpiesprauž) pilna izmēra ordeņi vai goda zīmes.

Nozaudēta valsts apbalvojuma atjaunošana

Valsts apbalvojumu – Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura ordeņa un Atzinības krusta – papildu daļu iegāde

<https://www.president.lv/lv/valsts-apbalvojumu-nesasana>